

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 204 din data de 10.05.2023

Dosar nr.: 284/2023 (2019)

Petiția nr.: 20172/15.02.2023

Petenta: Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC)

Reclamat: UAT Dănești, prin Primar (publicația „**Csikdanfalvi Hrmszgo**”)

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin editarea unei publicații doar în limba maghiară

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1. **Asociația Civică pentru Demnitate în Europa (ADEC)** cu sediul în Str. Principală nr.7, loc Vâlcele, județul Covasna

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. **UAT Dănești**, prin primar (publicația „**Csikdanfalvi Hrmszgo**”) cu sediul în Dănești, Str. Principală nr. 781, Dănești, județul Harghita

II. Obiectul și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. În urma contestării Hotărârii nr. 321/01.04.2020 de către reclamanta Asociația Civică pentru Demnitate în Europa cu sediul [...], prin sentința civilă nr. 1100/06.11.2020 pronunțată în dosarul nr. 2579/2/2020 (definitivă prin Decizia nr. 910/16.02.2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție-Secția de Contencios Administrativ și Fisca), Curtea de Apel București - Secția a VIII – Contencios Administrativ și Fiscal a dispus următoarele:

- admite cererea formulată de reclamanta Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, în contradictoriu cu pârâții CNCD cu sediul în București [...] și Primarul Comunei Dănești cu sediul în Dănești [...];

- anulează Hotărârea nr. 321/01.04.2020 emisă de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării;

- obligă pârâțul Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării să emită o hotărâre prin care să constate întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin.1 din OG nr. 137/2000.

Instanța de judecată își motivează soluția astfel:

1. „*Curtea constată că restricționarea accesului la informațiile de interes public, difuzate de Primăria Comunei Dănești, exclusiv în limba maghiară, constituie o faptă de discriminare pe criterii lingvistice, în înțelesul art. 2 alin.1 din OG nr.137/2000*”;

2. „Curtea mai reține că reclamantul justifică un drept recunoscut de lege, respectiv dreptul de acces la informațiile de interes public, dispozițiile Legii nr. 544/2001 necondiționând accesul la acestea de justificarea unui interes”.

III. Motivele de fapt și de drept

4. Având în vedere Sentința civilă mai sus amintită, Colegiul director urmează să analizeze probele existente la dosarul aflat pe rolul CNCD, în vederea soluționării petiției înregistrate sub nr. 2599/15.05.2019 și soluționată prin Hotărârea nr. 321 din 01.04.2020 (anexată), soluție care a fost anulată de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

5. **În fapt**, Consiliul este sesizat cu privire la o posibilă faptă de discriminare a cetățenilor din România care nu cunosc limba maghiară și sunt locuitori ai localității Dănești prin imposibilitatea accesului la informațiile transmise de Primăria Dănești în publicația emisă și editată doar în limba maghiară, care este distribuită și în mediul on line, pe site-ul instituției reclamate.

6. **În drept**, conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „*orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*”

7. Urmare sesizării primite, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției intră sub incidența prevederilor art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

8. Pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind discriminatorie aceasta trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat a unor situații anologice sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;
- b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;
- c) *tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;*
- d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

9. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă **atinge un drept**, oricare dintre cele garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 2: „*Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: [...]*”, art. 2 alin. 1: [...] *„restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege [...]*”; **Protocolul 12**, art. 1 alin. 1: „*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege [...]*”.

10. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul

dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească **sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.**

11. Art. 10 al O.G. nr. 137/2000 prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauza prin: [...] h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.*”

12. Constituția României, la art. 13. stabilește: „*În România, limba oficială este limba română.*”

Codul administrativ din 03.07.2019 la art. 195, intitulat „Limba oficială și folosirea limbii minorităților naționale” prevede:

„(1) *În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română.*

(2) *În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, stabilit la ultimul recensământ, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organele subordonate acestora, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba minorității naționale respective și primesc răspunsul atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective. Jurisprudență, Reviste (1)*

(3) *În scopul exercitării dreptului prevăzut la alin. (2), autoritățile publice și entitățile prevăzute la art. 94 au obligația să pună la dispoziția cetățenilor aparținând unei minorități naționale formulare și texte administrative de uz curent în format bilingv, respectiv în limba română și în limba minorității naționale.*

(4) *Lista formularelor și a tipurilor de texte administrative de uz curent, care se utilizează conform alin. (3), se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Departamentului pentru Relații Interetnice elaborată în colaborare cu Institutul pentru Studiarea Problemelor Minorităților Naționale, cu avizul ministerelor cu atribuții în domeniul administrației publice, finanțe publice și afaceri interne.*

(5) *În condițiile prevăzute la alin. (2), în posturile care au atribuții privind relații cu publicul sunt încadrate și persoane care cunosc limba minorității naționale respective.*

(6) *Autoritățile administrației publice locale asigură inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public atât în limba română, cât și în limba minorității naționale respective, în condițiile prevăzute la alin.*

(2).

(7) *Actele oficiale se întocmesc în mod obligatoriu în limba română, sub sancțiunea nulității.*”

13. Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public definește la art. 2 lit. b) informația de interes public ca fiind „*orice informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul ori de forma sau de modul de exprimare a informației*”.

14. Prin urmare, Colegiul director reține că partea reclamată a încălcat dreptul la cunoașterea informațiilor transmise de către Primăria Dănești în publicația emisă și editată doar în limba maghiară a cetățenilor din România care nu cunosc limba maghiară și sunt locuitori ai localității Dănești întrucât publicația în discuție, cu toate că aceasta este finanțată

din fondurile private ale Asociei Csikdanfalvaert Egyesulet, iar informațiile pe care le conține sunt preluate pe pagina oficială a primăriei.

15. Colegiul director constată faptul că, în speță, sunt îndeplinite, în mod cumulativ, elementele constitutive ale faptei de discriminare, în sensul că petentei i-au fost **restrânse ori înlăturate recunoașterea, folosința sau exercitarea, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, recomandă părții reclamate ca pe viitor să depună diligențele și să asigure ca informațiile transmise de către Primăria Dănești să fie publicate și în limba română.**

16. În consecință, raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul dispune aplicarea sancțiunii contravenționale a avertismentului conform art. 26 alin. (1) din O.G. 137/2000 republicată, coroborat cu art. 5 alin. (2) lit. a), respectiv art. 6 și 7 din O.G. nr. 2/2001 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere pericolul social minim al faptei.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea **existenței unui tratament diferențiat**, discriminatoriu potrivit art. 2 alin. 1, art. 10 lit. h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință);

2. Sancționarea reclamatului cu **avertisment**, potrivit art. 5 alin 2 lit.a) coroborat cu art.6 și art. 7 alin. 3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;

3. Consiliul recomandă **părții reclamate să depună toate diligențele** ca publicația „**Csikdanfalvi Hrsmsgso**” să fie redactată și în limba română, nu exclusiv în limba maghiară, pentru a se respecta principiul egalității și nediscriminării cetățenilor pe criteriu de etnie și de limbă;

4. Prezenta hotărâre se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RADU COSMIN SĂVULESCU – Membru

RAIU CĂTĂLIN – Membru

Data redactării: 17.05.2023

Redactat și motivat: P.C.S. și V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.